

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิวัยรุ่นตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559¹

แพรวพรรณ ฐาปนะดิolk²

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิวัยรุ่นตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ประกอบกับกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิของวัยรุ่นตั้งครรภ์ โดยเป็นที่ทราบกันดีว่าในอดีตเมื่อการตั้งครรภ์เกิดขึ้นกับบุคคลซึ่งยังเยาว์วัย นอกจากการถูกตีตราจากสังคมแล้วการถูกระทบกระเทือนซึ่งสิทธิของวัยรุ่นดังกล่าวยังเกิดขึ้นในหลายบริบท เช่น การขาดโอกาสในการเข้ารับบริการสุขภาพที่เหมาะสม ปลอดภัย และถูกกฎหมาย สิทธิทางการศึกษา หรือการได้รับการคุ้มครองสิทธิในฐานะส่วนหนึ่งของสังคมเช่นบุคคลทั่วไป จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้เอง นำไปสู่การเรียกร้องให้มีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมขึ้น เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ออกใช้บังคับ

ในพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 มีบทบัญญัติที่เป็นหัวใจสำคัญ คือ มาตรา 5 กำหนดว่า “วัยรุ่นมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเอง และมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ ได้รับการบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้รับการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัว ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเสมอภาคและไม่ถูกเลือกปฏิบัติและได้รับสิทธิอื่นใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ ”³

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการศึกษาพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ประกอบกับกฎหมายอื่นที่มีความเกี่ยวข้องแล้ว ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของวัยรุ่นตั้งครรภ์อยู่หลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิวัยรุ่นตั้งครรภ์ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์สุชินี รัตนวราห

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559, มาตรา 5.

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองกรณีการยุติการตั้งครรภ์ ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่น คือ บุคคลอายุเกินสิบปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์⁴ และกำหนดถึงสิทธิที่วัยรุ่นตั้งครรภ์จะได้รับไว้ในมาตรา 5 ตามที่กล่าวถึงข้างต้น ทั้งนี้โดยอยู่ภายใต้หลักการสำคัญคือ “สิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง” สำหรับสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองนั้น หมายถึง สิทธิที่บุคคลพึงมีในการเลือก ตัดสินใจ และกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง เป็นการเคารพในความเป็นอิสระของการแสดงเจตนาหรือการตัดสินใจของบุคคล⁵ สอดคล้องกับสิทธิในชีวิตและร่างกายซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติ โดยหนึ่งในสิทธิคือสิทธิในการเข้ารับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์กรณียุติการตั้งครรภ์ สำหรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์นั้นเป็นบริการที่เกี่ยวกับภาวะความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกาย และจิตใจที่เป็นผลอันเกิดจากกระบวนการทำหน้าที่ของระบบสุขภาพทางเพศและการเจริญพันธุ์ตลอดช่วงชีวิต ที่มีขึ้นเพื่อส่งเสริม ป้องกัน รักษาตลอดจนฟื้นฟูเกี่ยวกับร่างกายและจิตใจ

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2562 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 มาตรา 7 ระบุถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ที่วัยรุ่นมีสิทธิเข้ารับบริการได้ ตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์ และภายหลังคลอดแล้ว ไว้อย่างครอบคลุมอันรวมถึงบริการยุติการตั้งครรภ์⁶

สำหรับการเข้ารับบริการนั้น วัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป สามารถใช้บริการยุติการตั้งครรภ์ผ่านการตัดสินใจของตนเองได้ ในขณะที่กรณีของวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี สามารถเข้ารับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ผ่านการตัดสินใจด้วยตนเองได้เช่นกัน ยกเว้นกรณีการยุติการตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแล

เมื่อพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวกับการตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ของผู้เยาว์ของต่างประเทศ พบว่าในประเทศฝรั่งเศสและประเทศสิงคโปร์ มีแนวทางที่ส่งเสริมสิทธิของผู้เยาว์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ โดยสำหรับประเทศฝรั่งเศสหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นผู้เยาว์สามารถตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ได้โดย

⁴พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559, มาตรา 3.

⁵รุ่งรัตน์ พิมพา, “การให้ความยินยอมในการรักษาพยาบาลของผู้เยาว์,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ,2562, หน้า 10.

⁶กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2562, ข้อ 11.

ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแล แต่ต้องมีผู้บรรลุนิติภาวะร่วมรับทราบ⁷ พร้อมกับผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาทางการแพทย์และสังคมสงเคราะห์⁸ ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ผู้เยาว์ที่ตั้งครรภ์สามารถตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ได้เอง หลังผ่านการให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ และตามกฎหมายก่อนมีการแก้ไขยังมีการกำหนดถึงคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติการยุติการตั้งครรภ์⁹ เข้ามาร่วมด้วยในกรณีที่ไม่มีความยินยอม สามารถให้ความยินยอมแทนได้

จากบทบัญญัติดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการกำหนดมาตรการที่ทั้งรักษาผลประโยชน์และคุ้มครองวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ควบคู่ไปกับการเคารพถึงสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายของวัยรุ่น แทนการกำหนดว่าวัยรุ่นจำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งประมวลกฎหมายอาญาที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อ พ.ศ.2564 ได้กำหนด ให้หญิงตั้งครรภ์สามารถตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ได้เอง หากอายุครรภ์ไม่เกิน 12 สัปดาห์ และในกรณีอายุครรภ์เกิน 12 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 24 สัปดาห์สามารถดำเนินการได้ภายหลังผ่านการตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด ทั้งนี้เพื่อรับรองสิทธิและการดูแลความปลอดภัยไปพร้อมกัน เนื่องจากการกำหนดให้ลักษณะข้างต้น อาจผลักดันให้วัยรุ่นที่ไม่สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ที่ถูกกฎหมายเลือกวิธีการยุติการตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตและร่างกายคือ การทำแท้งเถื่อน

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาการคุ้มครองสิทธิในการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ โดยที่ตามมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาโดยให้ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีศึกษา ตลอดจนจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม¹⁰ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ

⁷ Public Health Code , Article L2212 – 7.

⁸สุดที่รัก ฤกษ์คณะ, “การทำแท้งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 305 ศึกษากรณี : เหตุให้ทำแท้งได้หากทารกในครรภ์มารดาพิการ,” (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2561), หน้า 44.

⁹พินิจ ทิพย์มณี, รายงานผลการวิจัย เรื่อง กฎหมายทำแท้งในกรณีที่มีมารดามีปัญหาทางจิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2548),46.

¹⁰พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559, มาตรา 6.

ตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ.2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม¹¹ ได้กำหนดกลไกการคุ้มครองสิทธิทางการศึกษาโดยให้สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ตั้งครุฑสามารถเรียนต่อได้จนจบ และมีให้เกิดกรณีการต้องออกจากสถานศึกษาเว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษาตามความประสงค์ของนักเรียนหรือนักศึกษา ที่จะทำให้อายุรุ่นเสียโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระยะยาว แต่อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีการลิดรอนสิทธิทางการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครุฑอยู่ และปัจจุบันยังไม่มีมาตรการลงโทษแก่สถานศึกษาที่กระทำในลักษณะดังกล่าว

เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมพบว่า มีบทบัญญัติที่กำหนดถึงการจัดสรรเงินให้แก่การศึกษา โดยเป็นกรณีที่รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินไว้กับการศึกษา¹² เป็นงบประมาณเพื่อการศึกษาในลักษณะของการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลแก่ผู้เรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิทางการศึกษาได้กำหนดวิธีการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งขอบเขตของการคุ้มครองรวมถึงนักเรียนที่ตั้งครุฑด้วย โดยใช้บังคับกับสถานศึกษาซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนต่อได้ ผ่านกลไกคือการตั้งงบประมาณการศึกษาจากรัฐบาลกลางสำหรับสถานศึกษาที่ฝ่าฝืน¹³ เพื่อคุ้มครองสิทธิทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่ของประเทศไทยสิทธินี้ยังขาดกลไกการคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ปัญหาประการที่สาม ปัญหามาตรการกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการให้วัยรุ่นได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติ สำหรับการคุ้มครองสิทธิของวัยรุ่นตั้งครุฑในระดับพื้นที่นั้น มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น พ.ศ.2559 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการให้วัยรุ่นได้รับสิทธิตามมาตรา 5 โดยให้อำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อบังคับใช้ได้ ทำให้การดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิเหล่านั้นมีน้ำหนักและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นตามบริบทของแต่ละพื้นที่ บทบาทของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายภารกิจจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและผลักดันการใช้สิทธิของวัยรุ่นในระดับพื้นที่

¹¹กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น พ.ศ.2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, ข้อ 7.

¹²พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, มาตรา 60.

¹³Education Amendment Of 1972: Titles IX, section 901.

สำหรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 มีกลไกที่สำคัญคือ คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น¹⁴ที่ทำหน้าที่ในการเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ แนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และเสนอรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง¹⁵

อย่างไรก็ตาม ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยังไม่ได้มีการกำหนดบทบาทบัญญัติหรือกลไกในการติดตามประเมินผลหรือการรายงานผลการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ ทั้งนี้การมีระบบติดตามที่ชัดเจนจะช่วยสร้างกลไกการตรวจสอบ และส่งเสริมให้ท้องถิ่นตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตน อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลยังสามารถนำมาเพื่อใช้ประกอบการวางแผนหรือจัดทำนโยบายทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของวัยรุ่นตั้งครรภ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองกรณีการยุติการตั้งครรภ์ ผู้ศึกษาเห็นว่า การกำหนดให้การยุติการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 15 ปี จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลแต่เพียงอย่างเดียว อาจเป็นการกระทบถึงสิทธิในการตัดสินใจของวัยรุ่นเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายของตนเอง ซึ่งแต่ละคนต่างมีเหตุผล บังคับ และเงื่อนไขในชีวิตที่แตกต่างกันไป ควรมีมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาผลประโยชน์และคุ้มครองวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ควบคู่ไปกับการเคารพถึงสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายของวัยรุ่น จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2562 ข้อ 12 จากเดิมที่กำหนดว่า

“ข้อ 12 การบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ในหมวดนี้ ให้เป็นไปตามสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองของวัยรุ่น

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไปมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกรณีที่ผู้รับบริการตัดสินใจรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ให้ผู้รับบริการดังกล่าว

¹⁴พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559, มาตรา 11.

¹⁵พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559, มาตรา 17.

ให้ความยินยอมด้วยวาจาหรือทำเป็นลายลักษณ์อักษร หากมีการให้ความยินยอมด้วยวาจา ให้ผู้ให้บริการบันทึกความยินยอมนั้นไว้ในเวชระเบียน

ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุไม่ถึงสิบห้าปีมีสิทธิตัดสินใจด้วยตนเองในการรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ 10 และข้อ 11 เว้นแต่กรณีตามข้อ 11 (6)”

และ ข้อ 11 นอกจากการจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ตามข้อ 10 สถานบริการที่มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์อาจจัดให้มีบริการอนามัยการเจริญพันธุ์แก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(1) การตรวจหาเชื้อเอชไอวีหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ

(2)

(6) การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ที่เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง”

ขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “กรณีการขอเข้ารับการยุติการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ซึ่งต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบหรือผู้ปกครอง ในกรณีไม่มีผู้ให้ความยินยอมหรือมีแต่บุคคลดังกล่าวไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้วัยรุ่นสามารถตัดสินใจด้วยตนเองโดยเข้ารับการรักษาจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและได้รับอนุญาตให้ยุติการตั้งครรภ์จากคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาการยุติการตั้งครรภ์ที่ผู้มีอำนาจของกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งขึ้น หากเห็นว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์ของวัยรุ่น โดยให้คณะกรรมการประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสูตินรีเวช ด้านจิตเวช กฎหมาย กุมารเวช สังคมสงเคราะห์ และหากมีการตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ให้แสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร”

2. ปัญหาการคุ้มครองสิทธิในการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่ยังไม่มีมาตรการบังคับที่ชัดเจน อาจเป็นช่องว่างที่ทำให้สถานศึกษาละเลยหรือไม่ดำเนินการคุ้มครองสิทธิทางการศึกษาของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีให้พบเห็นอยู่ จึงเห็นควรให้มีการเพิ่มเติม บทบัญญัติในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 กำหนดมาตรการบังคับกับสถานศึกษาว่า

วรรคสาม “ในการดำเนินการตามบทบัญญัตินี้และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กรณีที่พบการเลือกปฏิบัติหรือมีกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาต้องออกจากสถานศึกษาดังกล่าวโดยไม่สมัครใจ ให้มีการพิจารณาการจัดสรรเงินอุดหนุนซึ่งได้รับจากกระทรวงศึกษาธิการแก่สถานศึกษานั้น”

3.ปัญหามาตรการกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการให้วัยรุ่นได้รับสิทธิ เนื่องจากกระบวนการติดตามผลการดำเนินงาน สามารถนำมาเพื่อใช้ประกอบการวางแผนหรือจัดทำนโยบายปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพการณ์ ผู้ศึกษาจึงเห็นควรเพิ่มเติม บทบัญญัติในมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 เกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นว่า

วรรคสาม “ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรานี้ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แผนการดำเนินงานหรือโครงการพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหาคตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของวัยรุ่นตั้งครรภ์ ต่อคณะกรรมการป้องกันและแก้ปัญหาคตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง”

ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการเสนอรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาคตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ต่อคณะรัฐมนตรีของคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

เอกสารอ้างอิง

พินิจ ทิพย์มณี. รายงานผลการวิจัย เรื่อง กฎหมายทำแท้งในกรณีที่มีมารดามีปัญหาทางจิต. มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2548.

รุ่งรัตน์ พิมพา. “การให้ความยินยอมในการรักษาพยาบาลของผู้เยาว์.” วิทยานิพนธ์นิติ ศาสตร์มหา
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562.

สุดที่รัก ฤกษ์คณะ. “การทำแท้งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 305 ศึกษากรณี: เหตุให้ทำแท้ง
ได้หากทารก ในครรภ์มารดาพิการ.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์, 2561.

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม.

กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น พ.ศ.2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม.

กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานบริการและการดำเนินการของสถานบริการในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2562.

Code of Public Health.

Education Amendment Of 1972.